

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра терапії, фармакології, клінічної діагностики та біохімії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Клінічна та лабораторна діагностика хвороб тварин

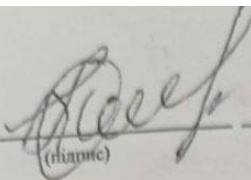
обов'язковий

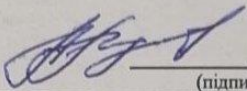
Реалізується в межах освітньої програми «Ветеринарна медицина»

за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»

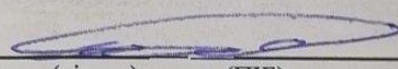
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

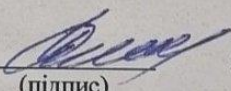
Суми – 2024

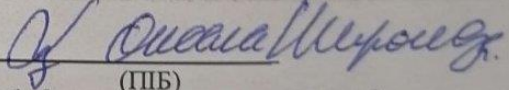
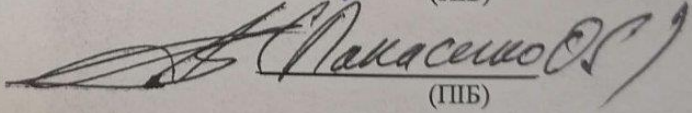
Розробник: Олександр СКЛЯР, д.вет.н., професор
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

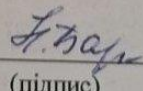
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри терапії, фармакології, клінічної діагностики та біохімії	протокол від 5 червня 2024 р № 15
	Завідувач кафедри <u></u> <u>Олексій МУСІЄНКО</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Роман Леміров
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Олександр НЕЧИПОРЕНКО
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Оксана МІРОШЧУК
(ПІБ)
 Маріам КАСИМОВА
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Галіна Надія Баранік
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 11.06. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 26. Клінічна та лабораторна діагностика хвороб тварин			
2.	Факультет/кафедра	Ветеринарної медицини/ терапії, фармакології, клінічної діагностики та біохімії			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Ветеринарна медицина /211 Ветеринарна медицина			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-			
6.	Рівень НРК	НРК України – 7 рівень, QF-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень			
7.	Курс, семестр та тривалість вивчення	3 курс, 5-6 семестр, 15+15 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	10,0			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота	
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		30		30	60
		30		60	90
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Скляр Олександр Іванович			
11.1	Контактна інформація	моб. тел. +380952589561, e-mail- sklyar1956@gmail.com			
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>«Клінічна та лабораторна діагностика хвороб тварин» – одна з профілюючих клінічних дисциплін, які формують лікаря ветеринарної медицини. Вона вчить принципам розпізнання хвороб тварин і є методичною основою клінічної ветеринарної медицини. Для ефективного лікування тварин, прогнозування хвороб необхідне вміння розпізнавати хвороби, групувати їх у патогенетично зв'язані симптомо-комплекси і на основі цього робити висновок – встановлювати діагноз. Усі клінічні дисципліни ґрунтуються на діагностиці.</p> <p>Методи клінічного обстеження застосовуються при діагностуванні різних за своєю етіологією захворювань – внутрішніх, хірургічних, гінекологічних, інфекційних, паразитарних. Значення дисципліни для формування лікаря ветеринарної медицини зростає з введенням спеціалізації господарств, застосуванням новітніх технологій утримання і годівлі продуктивних тварин та зростанням кількості домашніх тварин.</p>			
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є формування у студентів здатності використовувати методи клінічного та лабораторного дослідження тварин різних видів, з метою проведення узагальнень щодо характеру захворювання.			

14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент, будучи основою для клінічних предметів, базується на фундаменті загальнотеоретичних дисциплін: анатомії, фізіології, патологічній фізіології, діалектиці, фізиці, хімії, без знання яких неможливо успішно оволодіти даним предметом. 2. Освітній компонент є основою для внутрішніх незаразних хвороб, акушерства, хірургії, епізоотології, паразитології
15.	Політика академічної доброчесності	Засвоєння ОК з дотриманням академічної доброчесності, заборонений плагіат. У разі порушення цих вимог пропонується повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо), при повторному порушенні. Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, повторне проходження підсумкового контролю. У разі участі у будь-якій іншій діяльності, пов'язаній з порушенням правил і норм академічної доброчесності- повторне вивчення ОК.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2259

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД					
	ПРН ₁	ПРН ₂	ПРН ₄	ПРН ₅	ПРН ₆	
ДРН 1. Розрізняти поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром. Фіксувати тварин. Застосовувати схему клінічного дослідження тварин. Проводити реєстрацію та збір анамнезу. Аналізувати отримані результати Розуміти значення результатів реєстрації тварин і збору анамнезу Використовувати отримані дані для подальшого клінічного дослідження тварин.	+	+				– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи
ДРН 2. Обґрунтовувати виникнення шумів у серці, їх діагностику та диференціальні особливості. Розрізняти шуми серця у різних видів тварин. Діагностувати пороки серця. Аналізувати отримані результати. Проводити ЕКГ, УЗД (ЕХО-КГ) та рентгендіагностику серця у різних видів тварин. Аналізувати отримані результати. Розрізняти норму і патологію отриманих результатів у різних видів тварин. Діагностувати та аналізувати різні види аритмій Розуміти та розшифровувати результати ЕКГ у тварин з аритміями	+	+	+	+	+	– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи
ДРН 3. Проводити дослідження верхніх дихальних шляхів у різних видів тварин. Аналізувати отримані результати дослідження верхніх дихальних шляхів у	+	+	+	+		– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань

різних видів тварин. Розуміти норму і патологію верхніх дихальних шляхів у різних видів тварин. Використовувати загальні та спеціальні методи для дослідження верхніх дихальних шляхів. Оволодіти методом рентгенологічного дослідження дихальної системи. Аналізувати виявлені зміни в органах системи дихання тварин. Розуміти результати отримані внаслідок проведеної аускультативної та рентгенологічного дослідження дихальної системи. Розрізняти фізіологічні і патологічні дихальні шуми.						–Оформлення конспекту із самостійної роботи
ДРН 4. Використовувати методику зондування різних видів тварин. Аналізувати виявлені змін в органах системи травлення тварин. Дослідити акт приймання корму і води у тварин та птиці; ротову порожнину, глотку, стравохід, вола птиці; проводити зовнішній огляд і пальпацію черева. Провести зондування різних видів тварин. Розуміти результати, отримані внаслідок проведення клінічного дослідження ротової порожнини, глотки, стравоходу, вола та рубця. Розрізняти норму і патологію при клінічному дослідженні системи травлення. Використовувати клінічні методи дослідження ротової порожнини глотки, стравоходу, вола, рубця при оцінці стану системи травлення	+	+	+	+	+	– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи – розв’язування тестів
ДРН 5. Використовувати загальні і спеціальні методи дослідження нервової системи тварин. Інтерпретувати особливості і методику дослідження поведінки тварин, черепа і хребта, органів чуття у тварин. Аналізувати виявлені зміни при дослідженні нервової системи тварин, зокрема поведінки тварин Розрізняти норму і патологію нервової системи тварин, зокрема поведінки тварин, черепа, хребта, органів чуття Використовувати отримані дані у інтерпретації результатів клінічного дослідження тварин	+	+	+	+		– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи
ДРН 6. Діагностувати порушення обміну білків, обміну вуглеводів, обміну ліпідів. Розрізняти порушення обміну вітамінів і порушення водно-іонного обміну. Аналізувати стан водно-електролітного обміну. Використовувати методи діагностики порушень обміну макро- і мікроелементів, та вітамінів.	+	+		+	+	– Тематичне опитування – Робота з тваринами – Вирішення ситуаційних завдань – Оформлення конспекту із самостійної роботи

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендова на література ¹ зі списку в п.6
	Аудиторна робота		Сам. робота	
	Лк	П З	Лаб.	
5-й семестр				
Тема 1. Загальна діагностика. Поняття про клінічну діагностику. Мета та завдання. Методи клінічного та лабораторного дослідження тварин.	4		2 - Вивчення техніки безпеки при роботі з тваринами. Загально-клінічні методи дослідження. 2 - Наочне спостереження приймання корму та води тваринами, виявлення відхилення від норми	8 [1, 7, 14, 19, 22]
Тема 2. Дослідження загального стану тварин. Схема клінічного дослідження. Попереднє знайомство з хворою твариною. Анамнез. Лабораторні методи дослідження.	4		2 - Дослідження габітусу. Дослідження волосяного покриву і шкіри. 2 - Фізіологічні властивості шкіри та їх зміни. Патологічні зміни шкіри та підшкірної клітковини	8 [1, 10, 12, 14, 20, 24]
Тема 3. Етапи розпізнавання хвороби. Симптом, синдром, діагноз, прогноз, історія хвороби	2		2 – Вивчення етапів розпізнавання хвороби 2 - Дослідження кон'юнктиви та слизових оболонок. Дослідження лімфатичних вузлів і судин	8 [2, 9, 13, 21, 23]
Тема 4. Дослідження серцево-судинної системи. Основні методи дослідження серця і судин.	4		2 - Дослідження серцевого поштовху. Перкусія і аускультация ділянки серця. Зміни тонів серця. 2 - Дослідження периферичних судин. Дослідження артерій. Вимірювання кров'яного тиску	8 [1, 8, 16, 18, 22]
Тема 5. Лабораторні методи дослідження серця ЕКГ. УЗДІ. Рентгенологія. Основні синдроми при ураженні С. С. С.	4		2 - Електрокардіографія. Рентгенодіагностика захворювань серця. Аритмії серця. 2 - Функціональна діагностика стану серцево-судинної системи. Лабораторні методи діагностики хвороб серця	8 [1, 8, 16, 18]
Тема 6. Дослідження дихальної системи. Дослідження передніх дихальних шляхів	4		2 - Схема дослідження системи органів дихання. Дослідження дихальних рухів. Дослідження кашлю. 2 - Дослідження переднього відділу системи органів дихання. Дослідження носа і носових пазух. Дослідження гортані і трахеї.	8 [3, 10, 16, 19, 23]
Тема 7. Аускультация легень Фізіологічне і патологічне дихання. Основні синдроми при ураженні органів дихання	4		2 - Дослідження грудної клітки. Огляд і пальпація грудної клітки. Перкусія грудної клітки. Аускультация грудної клітки. 2 - Основні (фізіологічні) дихальні шуми. Патологічні дихальні шуми.	8 [4, 10, 16, 24]
Тема 8. Лабораторні методи дослідження дихальної системи. Рентгенологія. УЗДІ. Пункція, Біопсія	4		2 - Основні синдроми при ураженні органів дихання. Рентгенодіагностика захворювань органів дихання	4 [4, 5, 10, 16, 21]

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

			Дослідження крові, плевральної рідини, мокротиння		
Всього за 5 семестр	30		30	60	
6-й семестр					
Тема 9. Дослідження системи травлення. Значення дослідження та основні хвороби системи травлення. Дослідження рота, глотки, стравоходу.	4		2 - Дослідження приймання корму та води. Виявлення відхилення від норми, встановлення причини. 2 - Дослідження рота та органів ротової порожнини. Дослідження слинних залоз. Дослідження глотки. 2 - Дослідження стравоходу. Зондування стравоходу, передшлунків і шлунка у тварин.	10	[1, 3, 9, 16, 19, 24]
Тема 10. Дослідження шлунку тварин. Дослідження шлунку моногастричних тварин. Дослідження шлунку багатокамерних тварин. Дослідження шлункового соку. Дослідження мікрофлори рубця	4		2 - Дослідження черева. Дослідження передшлунків і сичуга жуйних. Дослідження рубця. Дослідження книжки. 2 - Дослідження шлунка загальноклінічними методами. Додаткові методи дослідження шлунка. 2 - Рентгенодіагностика захворювань шлунка. Гастроскопія. 2 - Дослідження шлункового вмісту і шлункового соку. 2 - Зондування стравоходу і шлунку коня. Зондування шлунка свиней. 2 - Зондування рубця дрібної рогатої худоби.	14	[1, 2, 9, 17, 22, 23]
Тема 11. Синдром патології органів травлення. Дистонія передшлунків, коліки. Лабораторне дослідження калу	4		2 - Дослідження кишечника у жуйних. 2 - Дослідження кишечника у коня і свиней. 2 - Рентгенологічні і ендоскопічні методи дослідження кишечника. Пунція черевної порожнини. 2 - Дефекація та її розлади. Дослідження калу: фізичне, хімічне, мікроскопічне.	10	[2, 3, 5, 13, 20, 23]
Тема 12. Хвороби печінки Схема дослідження печінки. Основні та лабораторні методи дослідження печінки.	4		2 - Спеціальні методи дослідження печінки: аспіраційна пунція і біопсія. Ультразвукова діагностика і лапароскопія. 2 - Лабораторні методи дослідження печінки. Основні синдроми у разі патології печінки.	8	[1, 3, 5, 11, 15, 21]
Тема 13. Дослідження сечової системи. Значення дослідження сечової системи. Основні хвороби сечової системи. Синдром патології сечової системи.	4		2 - Огляд, зовнішня і внутрішня пальпація, вібраційна перкусія органів сечової системи. Дослідження акту сечовиділення. 2 - Отримання сечі для лабораторних досліджень. Лабораторні методи дослідження сечі та її осаду. Дослідження нирок і сечових шляхів. 2 - Фізичні властивості сечі. Хімічне дослідження сечі. 2 - Біопсія, рентгенівське і ультразвукове дослідження нирок.	14	[2, 4, 12, 14, 18, 22]
Тема 14. Дослідження нервової системи тварин. Дослідження поведінки тварин. Основні синдроми при ураженні нервової системи.	4		2 - Дослідження поведінки тварин. Дослідження черепа та хребта. Дослідження органів чуття. 2 - Дослідження рухової сфери та її розлади: парези, паралічі, зміни м'язового тону, атаксії.	10	[1, 7, 16, 20, 22]

			2 - Дослідження рефлексів. Дослідження вегетативного відділу нервової системи. Дослідження ліквору.		
Тема 15. Дослідження кровоносної системи. Біохімічні дослідження крові. Морфологічні дослідження крові. Дослідження фізичних властивостей крові	4		2 - Клінічне значення дослідження крові. Визначення фізичних властивостей крові. 2 - Біохімічне дослідження крові. 2 - Дослідження морфологічного складу крові. 2 - Патологічні зміни клітин крові	10	[1, 3, 9, 15, 16, 18, 22]
Тема 16. Діагностика порушень обміну речовин. Лабораторні методи дослідження порушень білкового, вуглеводного, ліпідного обміну. Оцінювання стану водно-електролітного обміну. Методи дослідження вітамінів макро. та мікро. елементів	4		2 - Діагностика порушень обміну білків, вуглеводів та ліпідів. 2 - Клініко-лабораторна діагностика хвороб, спричинених порушенням білкового та вуглеводно-ліпідного обміну. 2 - Діагностика порушень обміну макро- і мікроелементів. 2 - Діагностика порушень обміну вітамінів	14	[3, 6, 8, 11, 15, 24]
Всього за 6 семестр	30		60	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	22	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	22
ДРН 2	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	22	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	22

ДРН 3	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	26	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	26
ДРН 4	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	26	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	26
ДРН 5	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	28	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	28
ДРН 6	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо.	26	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https://kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com/ , https://www.polleverywhere.com/	26

ПРИМІТКА. Особливості виконання самостійної складової дисципліни. Рівень засвоєння тем, призначених для самостійного опрацювання студента, оцінюється в ході захисту конспекту із самостійної роботи, під час тематичного опитування на лабораторних заняттях та вирішення окремих ситуаційних завдань.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено в осінньому семестрі

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тематичне опитування	40 балів / 40%	Щотижня
2.	Робота з тваринами. Захист конспекту із самостійної роботи.	20 балів / 20%	Згідно з розкладу ЛПЗ
3.	Вирішення ситуаційних завдань	20 балів / 20%	Згідно з розкладу
4.	Залік - Підсумкове тестування (тест множинного вибору)	15 балів/15%	Згідно графіку

5.2.2. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено у весняному семестрі

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тематичне опитування	30 балів / 30%	Щотижня
2.	Робота з тваринами. Захист конспекту із самостійної роботи.	20 балів / 20%	Згідно з розкладу ЛПЗ
3.	Вирішення ситуаційних завдань	20 балів / 20%	Згідно з розкладу
4.	Екзамен- тест множинного вибору (або письмова робота)	30 балів / 30%	16 тиждень, за розкладом

5.2.3. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Тематичне опитування	<20 балів	21-30 балів	31-39 балів	40 балів
	<10 балів	11-20 балів	21-29 балів	30 балів
	Студент може відтворити тільки окремі фрагменти з курсу.	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

		мінімально допустимий	практичних завдань, але допускає окремі неточності	нестандартних ситуаціях.
Робота з тваринами	<7 балів	8-13 балів	14-19 балів	20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання, але з порушенням методик	Завдання виконане методично вірно та якісно. Студент вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни на практиці
Вирішення ситуаційних завдань	<7 балів	8-13 балів	14-19 балів	20 балів
	Студент не підготовлений до вирішення завдань, відповідь неповна, окремі складові відсутні або недостатньо розкрити	З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами виконує поставлені завдання. Виконання завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи	Студент засвоїв основний матеріал, та розуміє постанову завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає незначну кількість неточностей	Вірна відповідь. При виконанні завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання
Захист конспекту із самостійної роботи	<7 балів	8-13 балів	14-19 балів	20 балів
	Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні. Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та	Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час оформлення робіт в більшості є невірними, необґрунтованими	Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при виконанні оформленні завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	При виконанні завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання. Конспект оформлений бездоганно, логічно розташований матеріал з розумінням взаємозв'язків

	завдання дисципліни		Помилки у відповідях не є системними.	процесів розкритих з даної теми.
Залік - Підсумкове тестування (тест множинного вибору)	<5 балів	5-8	8-14 балів	15 балів
	25% правильних відповідей	50% правильних відповідей	75% правильних відповідей	100% правильних відповідей
Екзамен-тест множинного вибору (або письмова робота)	<11 балів	12-20 балів	26-29 балів	30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.1.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт)	Протягом заняття
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над вирішенням ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин) протягом занять	Протягом заняття
3	Письмовий зворотній зв'язок від викладача після перевірки конспекту із самостійного вивчення дисципліни	Протягом тижня, після виконання
4	Екзамен- тест множинного вибору (або письмова робота)	16 тиждень, за розкладом

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Клінічна діагностика хвороб тварин: підручник / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін, В.І. Головаха, Д.В. Морозенко та ін. Біла Церква: БНАУ, 2017. 544 с.
2. Морозенко Д.В., Тимошенко О.П.. Дослідження сечі собак і котів у діагностиці внутрішніх хвороб: навчальний посібник: Харків: ППВ «Нове слово», 2012. 106 с.
3. Клінічна оцінки результатів біохімічного дослідження крові тварин / Д.В. Кібкало, Д.В. Морозенко, О.П. Тимошенко [та ін.]. Харків: ФОП Бровін О.В. , 2017. 148 с.
3. Туманська Н.В., Барська К.С., Скринченко С.В. Рентгенологічні методи дослідження: навчальний посібник для студентів : Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. 82 с.

5. Мілька В.І. Рентгенодіагностика. Вінниця:Нова книга, 2005. 352с.
6. Виноградова Т.А. Клиническая пульмонология. – Гродно: ГрГМУ, 2011. 192 с.
- 6.1.2. Методичне забезпечення
7. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження нервової системи у сільськогосподарських тварин Суми 2006. 36 с.
8. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження периферичних судин у сільськогосподарських тварин Суми 2006. 25 с.
9. Скляр О.І., Шкромада О.І. Загальна діагностика Суми 2005. 36с.
10. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження дихальної системи тварин. Суми 2001. 36 с
11. Левченко В.І., Соколюк В.М., Безух В.М. та ін. Дослідження крові тварин та клінічна інтерпретація отриманих результатів. Методичні рекомендації. Біла Церква, 2002. 56 с.
12. Левченко В.І., Тишківський М.Я., Сахнюк В.В. та ін. Дослідження сечі. Методичні рекомендації. Біла Церква, 2005. 74 с.
13. Локес П.І., Курман А.Ф., Кірдан С.В. Дослідження калу у собак і кішок. Методичні вказівки. Полтава, 2002. 42 с.
14. Локес П.І., Курман А.Ф. Дослідження сечі у собак і кішок. Методичні вказівки. Полтава, 2002. 50 с.
15. Новожицька Ю.М., Кучерюк Д.П., Голубець О.В. Методичні вказівки щодо використання біохімічних досліджень біологічного матеріалу у державних лабораторіях ветеринарної медицини при діагностиці захворювань інфекційної патології.; Мін. агр. політики України, Держ. деп. вет. мед. України. – Київ, 2000. 85 с.
16. Цвіліховський М.І., Судаков М.О., Чумаченко В.Ю. та ін. Синдроми найбільш поширених внутрішніх незаразних хвороб тварин. Методичні вказівки. К., 2000. 32 с.

6.1.3. Інші джерела

17. <http://zoolife.rv.ua>
18. <https://studfiles.net>
19. <http://tvarunu.com.ua/tsikave/130/144/>
20. <http://ukranimals.ru>
21. <http://medbib.in.ua>

6.2. Додаткові джерела

22. Сулова Н.І., Антоненко П.П., Скляр П.М. та ін. Практикум з клінічної діагностики хвороб тварин до лабораторних занять і самостійної роботи студентів. Дніпропетровський державний аграрний університет, кафедра клінічної діагностики та внутрішніх хвороб тварин – Дніпропетровськ : Видавництво ДДАУ, 2013. 274 с.
23. Козачок В.С., Скиба О.О., Цвіліховський М.І. Клінічне дослідження екзотичних тварин: Навчальний посібник. К.: Арістей, 2010. 252 с.
24. Мазуркевич А.Й., Тарасевич В.Л., Ключі Дж. Патолофізіологія тварин. К.: Вища школа, 2000. 352 с.

6.3. Програмне забезпечення

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
- Microsoft Power Point – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle

Рецензія на Робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			

Рецензент (викладач кафедри) _____ (назва) _____ (посада, ПІБ) _____ (підпис)